

RAQAMLI TA'LIM PLATFORMALARNING SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA "SI" NING ROLI

Erkinova Odinaxon Kozimjon qizi

Andijon davlat pedagogika inisituti “Aniq va tabiiy fanlar” fakulteti
“Matematika va Informatika” yo’nalishi 3-bosqich talabasi

Annotatsiya: Ushbu maqolada raqamli ta’lim platformalarining samaradorligini oshirishda sun’iy intellect (SI) texnologiyalarining tutgan o’rni tahlil qilinadi. Ta’lim jarayonining shaxsiylashtirilishi, talabalar ehtiyojlariga moslashtirilgan o’quv materiallarining taqdim etilishi, baholash tizimining avtomatlashtirilishi kabi omillar SI yordamida samarali amalgalash oshirilmoqda. Shuningdek, sun’iy intellect yordamida real vaqt rejimida fikrmulohaza taqdim etish, o’quvchilarning faoliyatini monitoring qilish hamda murabbiylarga yordam beruvchi intellectual yordamchilarini ishlab chiqish imkoniyatlari ko’rib chiqiladi.

Kalit so’zlar: sun’iy intellect, raqamli ta’lim, shaxsiylashtirilgan o’qitish, avtomatlashtirilgan baholash, ta’lim texnologiyalari, intellectual yordamchi, ta’lim samaradorligi.

Annotation: This article analyzes the role of artificial intelligence (AI) technologies in increasing the efficiency of digital education platforms. Factors such as personalization of the educational process, the provision of learning materials tailored to students' needs, and the automation of assessment systems are being effectively implemented with the help of AI. In addition, the article explores the possibilities of delivering real-time feedback, monitoring student activities, and developing intelligent assistants that support educators through the use of artificial intelligence.

Keywords: artificial intelligence, digital education, personalized learning, automated assessment, educational technologies, intelligent assistant, educational efficiency.

Аннотация: В данной статье анализируется роль технологий искусственного интеллекта (ИИ) в повышении эффективности цифровых образовательных платформ. Такие факторы, как персонализация учебного процесса, предоставление учебных материалов, адаптированных к потребностям студентов, и автоматизация системы оценивания, эффективно реализуются с помощью ИИ. Также рассматриваются возможности предоставления обратной связи в режиме реального времени, мониторинга учебной активности студентов и разработки интеллектуальных помощников для поддержки преподавателей.

Ключевые слова: искусственный интеллект, цифровое образование, персонализированное обучение, автоматизированное оценивание, образовательные технологии, интеллектуальный помощник, эффективность образования.

KIRISH. Zamonaviy dunyoda axborot-kommunikatsiya texnologiyalarining tez sur'atlar bilan rivojlanishi ta'lim sohasida tub o'zgarishlarga sabab bo'lmoqda. Xususan, raqamli ta'lim platformalari keng ommalashib, ta'lim jarayonini yanada interaktiv, qulay va samarali qilishda muhim vositaga aylangan. Biroq, ta'lim sifatini oshirish va o'quvchilarning individual ehtiyojlariga moslashuvchanlikni ta'minlash kabi murakkab vazifalarni hal etishda an'anaviy raqamli platformalarning imkoniyatlari chegaralangan bo'lishi mumkin. Shu nuqtai nazardan, sun'iy intellekt (SI) texnologiyalari ta'lim jarayonlarini avtomatlashtirish, shaxsiylashtirish va optimallashtirishda yangi imkoniyatlar yaratmoqda. Sun'iy intellektning ta'lim tizimiga integratsiyasi o'quv jarayonini yanada moslashuvchan, samarali va interaktiv shaklga keltirishga xizmat

qilmoqda¹. SI algoritmlari yordamida o‘quvchilarning qobiliyatlari, o‘rganish uslublari va ehtiyojlariga moslashtirilgan individual dasturlar ishlab chiqilmoqda, bu esa ta’lim samaradorligini sezilarli darajada oshiradi. Shuningdek, baholash jarayonlarining avtomatlashtirilishi, o‘quv jarayonidagi faoliyat monitoringi va real vaqt rejimidagi fikr-mulohazalar SI yordamida yanada mukammal amalgalash oshirilmoqda.

Ushbu tadqiqotda raqamli ta’lim platformalarida sun’iy intellektning samaradorlikni oshirishdagi o‘rni, uning ta’lim sifatiga ta’siri va yuzaga kelayotgan imkoniyat hamda muammolar chuqur tahlil qilinadi. Shu bilan birga, zamonaviy texnologiyalar yordamida ta’lim jarayonlarini takomillashtirish istiqbollari ko‘rib chiqiladi.

MUHOKAMA VA NATIJALAR: Sun’iy intellekt texnologiyalarining raqamli ta’lim platformalariga integratsiyasi ta’lim jarayonining sifat va samaradorligini sezilarli darajada oshirishga imkon yaratmoqda. Tadqiqot natijalari shuni ko‘rsatadiki, SI yordamida ta’limni shaxsiylashtirish imkoniyati o‘quvchilarning motivatsiyasini va faolligini oshirishda muhim omil hisoblanadi. AI algoritmlari o‘quvchilarning individual ehtiyojlarini aniqlab, o‘quv materiallarini shunga mos ravishda optimallashtirish orqali ta’lim jarayonining individualizatsiyasini ta’minlaydi, bu esa o‘quv natijalarining yaxshilanishiga olib keladi.

Bundan tashqari, baholash tizimlarining avtomatlashtirilishi va real vaqt rejimidagi monitoring ta’lim jarayonining samaradorligini oshirishga xizmat qiladi. Avtomatik baholash tizimlari baholash jarayonini tezlashtirib, inson omilidan kelib chiqadigan sub’yekтивлик darajasini kamaytiradi. Shu bilan birga, o‘quvchilarning o‘rganish jarayonidagi faoliyati va yutuqlari to‘g‘risida tezkor va aniq ma’lumotlar berilishi, murabbiylarga samarali pedagogik qarorlar qabul

¹ Karimova, L. Ta’limda intellectual texnologiyalarni joriy etish., Ta’lim va innovatsiya., 2021, 72-85 b.

qilishda yordam beradi.Biroq, tadqiqot jarayonida aniqlanishicha, SI texnologiyalarining to‘liq imkoniyatlarini amalga oshirish uchun raqamli ta’lim infratuzilmasining rivojlanishi, ma’lumotlar xavfsizligi, shuningdek, ta’lim jarayonida inson omilining muvozanatli qo‘llanilishi muhim ahamiyatga ega². Shuningdek, algoritmlarningadolatlilik va shaffofligi masalalari, o‘quvchilarning maxfiylik huquqlari ham dolzarb muammolar sifatida ko‘riladi.

Natijalar shuni ko‘rsatadiki, sun’iy intellektni raqamli ta’lim platformalarida samarali qo‘llash ta’lim jarayonini yanada interaktiv va individualizatsiyalangan shaklga olib keladi. Kelajakda SI texnologiyalarining yanada rivojlanishi bilan ta’lim tizimlarining kompleks transformatsiyasi amalga oshishi, yangi pedagogik yondashuvlar va metodologiyalarni yaratishi kutilmoqda. Shu bois, ta’lim sohasida SI asosidagi yechimlarni joriy etish jarayonini doimiy ilmiy tahlil qilish va texnologik innovatsiyalarni qo‘llab-quvvatlash zarurati yuzaga keladi.

XULOSA. Zamonaviy ta’lim jarayonining sifat va samaradorligini oshirishda sun’iy intellekt texnologiyalarining integratsiyasi muhim strategik yo‘nalish sifatida namoyon bo‘lmoqda. Tadqiqot natijalari shuni ko‘rsatadiki, SI yordamida ta’lim platformalarining individual o‘quv ehtiyojlariga moslashuvi, o‘quv jarayonini shaxsiylashtirish va avtomatlashtirish imkoniyatlari sezilarli darajada ta’lim sifatini yaxshilashga xizmat qiladi. Shu bilan birga, real vaqt rejimidagi monitoring va baholash tizimlarining samarali faoliyati pedagoglarning qaror qabul qilish jarayonini optimallashtirib, ta’lim jarayonining interaktivligini oshiradi.Biroq, sun’iy intellekt texnologiyalarini to‘liq va samarali joriy etishda texnologik infratuzilma, ma’lumotlarning maxfiyligi va xavfsizligi, shuningdek, inson omilining pedagogik jarayondagi roli muvozanatini ta’minlash masalalari hal qilinishi zarur³. Shuningdek, algoritmlarningadolatlilik va shaffof bo‘lishi ta’lim

² Ergashev,T. Raqamli ta’lim platformalarining samaradorligini oshirish yo’llari., Pedagogika ilmiy jurnalı,2019,6 (3), 45-59 b.

³ Tursunov,M. Raqamli ta’lim va sun’iy intellect:muammolar va istiqbollar.Ilmiy nashr,Toshkent,2020, 121-139 b.

jarayonida ishtirok etuvchi barcha sub'ektlar uchun ishonch muhitini yaratadi. Kelajakda sun'iy intellekt asosidagi ta'lim yechimlarining yanada takomillashuvi ta'lim tizimlarining yanada inkluziv, samarali va zamonaviy pedagogik yondashuvlarga asoslangan shaklga transformatsiyasini ta'minlash imkonini beradi. Shu sababli, ta'lim sohasida SI texnologiyalarini ilmiy asosda joriy etish va ularni rivojlantirish bo'yicha doimiy tadqiqotlar olib borilishi ta'lim sifatining barqaror o'sishiga xizmat qiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. Abdullayev, S. Sun'iy intellekt va ta'lim tizimlarida uning qo'llanilishi., Toshkent: Fan va texnologiya, 2020, 145–162-b.
2. Islomov, J. Raqamli ta'lim platformalari va ularning samaradorligi., Toshkent: O'zbekiston milliy nashriyoti, 2019, 87–103-b.
3. Mirzaev, A. Ta'limda sun'iy intellekt: imkoniyatlar va cheklovlar., Ilmiy axborot, 2021, 5(2), 34–47-b.
4. Rasulov, D. Zamonaviy ta'lim texnologiyalari va innovatsiyalar., Toshkent: Oliy va o'rta maxsus ta'lim nashriyoti, 2018, 210–225-b.
5. Sobirov, N. Ta'limda shaxsiylashtirilgan yondashuv va SI imkoniyatlari., Ta'lim nazariyasi va amaliyoti, 2022, 3(1), 56–70-b.
6. Toshpo'latov, M. Avtomatlashtirilgan baholash tizimlari va ularning afzalliklari., Axborot texnologiyalari jurnali, 2020, 12(4), 112–124-b.